

Thistlegorm

Rudé moře

Thistlegorm byla nákladní loď, jejímž „celoživotním“ osudem se stala druhá světová válka. Plavidlo, dlouhé 126 metrů, spustili na vodu v roce 1940 a po třech plavbách se roku 1941 vydalo na čtvrtou, poslední pouť. Jeho cílem byla doprava munice a zbraní pro britská vojska bojující v severní Africe proti polnímu maršálovi Erwinu Rommelovi. Protože ve Středoziemním moři v té době měli převahu Němci a Italové, Thistlegorm se svým strategickým nákladem obeplouval celou Afriku. V říjnu 1941 zakotvil v Rudém moři a čekal, až na něj přijde řada pro vplutí do přetíženého Suezského průplavu.

6. října 1941 dva německé bombardéry Heinkel 111 operující z Kréty hledaly nad Rudým mořem obří osobní loď Queen Mary, která na africkou frontu přivážela 12 tisíc

Za vraky v ponorce

K vrakům není třeba sestupovat jen s potápěčskou výstrojí a patřičným výcvikem. Suchozemcům se v některých lokalitách nabízejí i turistické ponorky – alespoň v místech, kde se odehrávaly obzvlášť intenzivní boje. Vystaráno má v tomto ohledu kapitán turistické ponorky Sirena na tichomořském ostrově Saipan. Druhá světová válka totiž zanechala v okolním moři originálních vraků opředených skutečnou bojovou slávou více než požehnaně.

Boje u ostrova Saipan patřily k významným epizodám druhé světové války v Tichomoří. Saipan je součástí Mariánského souostroví, které za války představovalo významnou japonskou základnu. Roku 1944 začali Američané vyrábět bombardéry B-29, které by právě odtud dokázaly dolétnout až nad Japonsko. V létě proto po mohutném bombardování ostrovy obsadili a vybudovali si tu vlastní opěrný bod s velkým letištěm. Výměna majitelů ovšem stála desetitisíce lidských životů a dno korálové laguny pokryly stovky vraků lodí a letadel. Posledním dějstvím byla hromadná sebevražda japonských civilistů (včetně žen a dětí) na útesu, kterému se dnes říká Banzai Cliff.

Ostrov je proto cílem nejen turistů, kteří obdivují krásy tropického ráje a korálové laguny, ale také zájemců o válečnou historii a rodin veteránů obou stran konfliktu. Japonci i Američané se setkávají na pietních místech bez nenávisti: krutá válka nakonec jejich země paradoxně sblížila a vzájemně propojila víc než předcházející desetiletí nepřátelského míru.

Válečné hrůzy nakonec dokázal zpeněžit i Saipan. Putování po místech bojů a ponory k válečným vrakům představují velký magnet pro turisty a zároveň jeden z největších zdrojů příjmů ostrovní ekonomiky. Myšlenka zpřístupnit lodě a letadla na dně laguny pro nepotápěče se nabízela sama.

australských vojáků. Tento cíl naštěstí němečtí piloti minuli, zato narazili na téměř bezbranný Thistlegorm. Jedna z bomb zasáhla skladiště munice, exploze loď roztrhla vedví a Thistlegorm šel během několika málo minut ke dnu. Ze 49 námořníků jich devět nepřežilo. Oba bombardéry pak byly sestřeleny na zpáteční cestě a piloti putovali do zajetí.

Thistlegorm se stal poprvé slavný, když u něj roku 1952 zakotvila výzkumná loď Calypso oceánografa Jacquese-Yvese Cousteaua. Vrak si zahrál v jeho filmu Svět ticha a současně o něm byla i jedna kapitola v Cousteauově knize Dech moře. Badatel však úmyslně zkreslil polohu lodi, aby ji uchránil před drancováním. Podruhé byl

FOTO: ARCHIV

Vrak nákladní lodi Thistlegorm je častou zastávkou potápěčských lodí.